

อัญชลี ลิทธิชัยรัตน์, อภัสสร ตีกดี, วรณพร ผือโย, เกตวดี หาญไชย, หทัยา โหมฮัก, บวรวรรณ ดิเรกโกศ, เจษฎา ธนกิจเจริญกุล
ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่ 31 ระหว่างวันที่ 2-8 สิงหาคม 2563 ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ใช้เลือดออกเสียวชีวิต จังหวัดตรังและสระบุรี

จังหวัดตรัง พบผู้ป่วยใช้เลือดออกเสียวชีวิต 1 ราย เพศหญิง อายุ 18 ปี ไม่มีโรคประจำตัว ค่าดัชนีมวลกาย 27.01 กิโลกรัมต่อตารางเมตร อาชีพรับซื้อน้ำยาพารา ขณะป่วยอยู่ตำบลนาหมื่นศรี อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง เริ่มป่วยวันที่ 27 กรกฎาคม 2563 ด้วยการไข้ ปวดศีรษะ ปวดกระบอกตา ปวดเมื่อยตามตัว คลื่นไส้ อาเจียน และอ่อนเพลีย ไปรับการรักษาที่คลินิกเอกชนแห่งหนึ่งในอำเภอ ได้รับยาแก้ปวด และยา Ibuprofen มารับประทาน วันที่ 30 กรกฎาคม 2563 ผู้ป่วยมีอาการถ่ายเหลวเป็นสีน้ำตาลปนดำ อาเจียนเป็นสีน้ำตาลประมาณ 10 ครั้ง จึงเข้ารับการรักษาที่ รพ.นาโยง ตรวจสัญญาณชีพแรกรับ อุณหภูมิร่างกาย 38.4 องศาเซลเซียส ชีพจร 76 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที และความดันโลหิต 110/83 มิลลิเมตรปรอท ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบความเข้มข้นของเม็ดเลือดร้อยละ 51.7 เม็ดเลือดขาว 3,470 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร จำนวนเกล็ดเลือด 137,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ค่าเอนไซม์ตับ AST 662 ยูนิตต่อลิตร ค่าเอนไซม์ตับ ALT 489 ยูนิตต่อลิตร Dengue IgM ให้ผลบวก แพทย์ให้การวินิจฉัยโรคใช้เลือดออกและรับเข้ารักษาเป็นผู้ป่วยใน ต่อมาวันที่ 1 สิงหาคม 2563 ผู้ป่วยมีอาการเลือดออกตามไรฟัน ปวดท้องบริเวณใต้ชายโครงขวา อุณหภูมิร่างกาย 39.3 องศาเซลเซียส ชีพจร 112 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที และความดันโลหิต 108/62 มิลลิเมตรปรอท ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบความเข้มข้นของเม็ดเลือดร้อยละ 57.8 เม็ดเลือดขาว 3,930 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เกล็ดเลือด 12,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ค่าเอนไซม์ตับ AST 1,856 ยูนิตต่อลิตร ค่าเอนไซม์ตับ ALT 595 ยูนิตต่อลิตร จึงส่งตัวผู้ป่วยไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลตรังเวลา 08.40 น. ต่อมาเวลาประมาณ 13.40 น. ผู้ป่วยกระสับกระส่าย หายใจหอบเหนื่อย 40-50 ครั้งต่อนาที แพทย์ทำการใส่ท่อช่วยหายใจและย้ายผู้ป่วยเข้าหอผู้ป่วยวิกฤติ

เข้าหอผู้ป่วยวิกฤติ เวลาประมาณ 14.50 น. ผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้น ไม่สามารถวัดความดันโลหิตได้ แพทย์ทำการนวดหัวใจ แต่ไม่สามารถการกู้ชีพขึ้นมาได้ และเสียชีวิตในเวลา 15.50 น. ทีมสอบสวนควบคุมโรคอำเภอนาโยง ลงพื้นที่ให้สุศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน ดำเนินการจัดการความสะอาดของสิ่งแวดล้อมและพ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวแก่ และดำเนินการสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายพร้อมทั้งกำจัดลูกน้ำยุงลายในรัศมี 100 เมตรรอบบ้านผู้ป่วย อยู่ระหว่างการตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสเดงกี ณ ห้องปฏิบัติการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

จังหวัดสระบุรี พบผู้ป่วยใช้เลือดออกเสียวชีวิต 1 ราย เพศชาย อายุ 45 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป โรคประจำตัว คือ โรครูมาตอยด์ ขณะป่วยอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลบัวลอย อำเภอนองแคว จังหวัดสระบุรี เริ่มป่วยวันที่ 27 กรกฎาคม 2563 ด้วยอาการไข้ 38.9 องศาเซลเซียส ปวดเมื่อย และปวดศีรษะ เข้ารับการรักษาวันที่ 30 กรกฎาคม 2563 แผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดสระบุรี ผลตรวจ Dengue IgG และ IgM ให้ผลบวก แพทย์วินิจฉัยใช้เดงกี ต่อมาวันที่ 3 สิงหาคม 2563 ผู้ป่วยมีอาการหอบเหนื่อย แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจและย้ายผู้ป่วยเข้าหอผู้ป่วยวิกฤติ ต่อมาอาการไม่ดีขึ้นจึงส่งตัวผู้ป่วยไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อนในวันที่ 4 สิงหาคม 2563 จากนั้นผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 5 สิงหาคม 2563 แพทย์วินิจฉัย ใช้เลือดออกซีก และหัวใจล้มเหลว ผลการตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสเดงกี ณ ห้องปฏิบัติการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 สระบุรี ไม่พบสารพันธุกรรมเชื้อไวรัสเดงกี จากการสอบสวนพบสมาชิกร่วมบ้านของผู้เสียชีวิต (ภรรยา) ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก โดยเริ่มป่วยวันที่ 28 กรกฎาคม 2563 ด้วยอาการไข้ ปวดเมื่อย แพทย์วินิจฉัยไข้เลือดออก ผลการตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสเดงกี ณ ห้องปฏิบัติการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี พบสารพันธุกรรมเชื้อไวรัสเดงกีซีโรทัยป์ 2 ปัจจุบันอาการดีขึ้นแล้ว แต่ยังรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดสระบุรี

ทีมสอบสวนควบคุมโรคสำนักงานจังหวัดสระบุรี ลงพื้นที่ให้สุศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน ดำเนินการพ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวแก่ และสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายพร้อมทั้งกำจัดลูกน้ำยุงลายในรัศมี 100 เมตรรอบบ้านผู้ป่วย พบค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย HI ร้อยละ 31.57 และ CI ร้อยละ 36.84 อยู่ระหว่างการติดตามผลการสอบสวนโรคเพิ่มเติม

2. สถานการณ์การจมน้ำเสียชีวิตจากอิทธิพลพายุโซนร้อนซินลากู (SINLAKU)

มีการรายงานสถานการณ์สาธารณภัย สถานการณ์น้ำไหลหลาก วาตภัย ดินโคลนถล่ม และดินสไลด์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย จากอิทธิพลพายุ “ซินลากู” (SINLAKU) ทำให้ประเทศไทยมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากและคลื่นลมแรง ในช่วงวันที่ 1-6 สิงหาคม 2563 ส่งผลให้เกิดสถานการณ์น้ำไหลหลาก มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ 13 จังหวัด 46 อำเภอ 133 ตำบล 609 หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ 22,809 ครัวเรือน มีผู้เสียชีวิต 3 ราย ดังนี้

จังหวัดหนองบัวลำภู พบผู้เสียชีวิตจมน้ำ 1 ราย เป็นนักเรียน เพศหญิง อายุ 17 ปี ในวันที่ 2 สิงหาคม 2563 ผู้เสียชีวิตได้ไปอบรมที่โรงเรียนเสร็จประมาณช่วงเที่ยง ได้เดินทางกลับพร้อมกับเพื่อนและได้แยกทางกันที่หน้าที่ทำการไปรษณีย์ากลาง โดยจะเดินกลับบ้านเอง เนื่องจากฝนตกหนัก จากอิทธิพลของพายุโซนร้อนซินลากู จึงทำให้มีน้ำท่วมถนน ต้องเดินฝ่ากระแสน้ำไหลเชี่ยวเพื่อกลับบ้านที่อยู่อีกด้านหนึ่ง ต่อมาเวลาประมาณ 14.00 น. ญาติไม่สามารถติดต่อผู้ตายได้ จึงไปแจ้งความ ไว้ที่สถานีตำรวจ วันที่ 3 สิงหาคม 2563 พบศพลอยมากับน้ำ อยู่บริเวณบริเวณพวงหรีดริมทางหลวงแผ่นดินสาย 210 ห่างจากถนนประมาณสิบเมตร ฝั่งตรงข้ามเทศบาลตำบลนากลาง ยืนยันว่าเป็นหลานสาวที่สูญหายที่ญาติกำลังตามหา แพทย์เวรโรงพยาบาลกลางทำการชันสูตรพลิกศพ จนเกิดเหตุ ไม่พบบาดแผลจากการทำร้ายร่างกาย คาดว่าถูกกระแสน้ำพัดจมน้ำเสียชีวิต

จังหวัดอุดรธานี พบผู้เสียชีวิตจมน้ำ 1 ราย เพศชาย อายุ 70 ปี ผู้เสียชีวิตไปหาปลาในวันที่ 2 สิงหาคม 2563 เวลาประมาณ 16.30 น. โดยการวางโพงวางดักปลาที่บริเวณสันฝายน้ำล้นกันลำห้วยยาว ที่บ้านกลางน้อย หมู่ที่ 6 ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และพลัดตกน้ำ ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีน้ำไหลเชี่ยวจากอิทธิพลของพายุโซนร้อนซินลากู ประกอบกับผู้เสียชีวิตมีอายุมากแล้ว จึงทำให้จมน้ำเสียชีวิต พบร่างผู้เสียชีวิตวันที่ 3 สิงหาคม 2563 เวลา 16.00 น. แพทย์ชันสูตรพลิกศพ

ไม่พบร่องรอยการถูกทำร้าย

จังหวัดพิษณุโลก พบผู้เสียชีวิตจมน้ำ 1 ราย เพศชาย อายุ 56 ปี เป็น ผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่ง หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยเอี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก หลังไปหาปลาที่เพื่อนที่ลำนําคาน เกิดฝนตกกระแสน้ำไหลเชี่ยว จากอิทธิพลของพายุโซนร้อนซินลากู ทำให้พัดร่างจมน้ำไป ได้มีการสอบถามเพื่อนผู้ตายทราบว่า วันที่ 2 สิงหาคม 2563 ตนและผู้เสียชีวิตไปหาปลาในลำนําคาน แต่กระแสน้ำไหลแรงพัดร่างทั้งคู่ลอยไปตามน้ำ เพื่อนของผู้เสียชีวิตลอยไปติดกิ่งไม้แล้วดึงตัวขึ้นฝั่ง ส่วนผู้เสียชีวิตสูญหายไปกับกระแสน้ำ ต่อมาช่วงเย็นวันเดียวกัน เจ้าหน้าที่พบศพผู้เสียชีวิตห่างจากจุดเกิดเหตุประมาณ 3 กิโลเมตร โดยร่างลอยติดกับโขดหิน

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. **โรค Severe Fever with Thrombocytopenia Syndrome (SFTS) สาธารณรัฐประชาชนจีน** วันที่ 5 สิงหาคม 2563 สำนักข่าว Global Times รายงานพบผู้ป่วยโรค SFTS มากกว่า 60 ราย เสียชีวิตอย่างน้อย 7 ราย ข้อมูลเบื้องต้นพบผู้ป่วยในมณฑลเจียงซู ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของ สาธารณรัฐประชาชนจีน รวมประมาณ 37 รายในช่วงครึ่งปีแรก ต่อมาพบผู้ป่วยเพิ่มเติม 23 รายในมณฑลอานฮุยซึ่งอยู่ติดกับมณฑลเจียงซู มีผู้เสียชีวิตทั้ง 7 รายอยู่ในมณฑลอานฮุย และมณฑลเจ้อเจียง โดยโรค SFTS เป็นเชื้อไวรัสที่เคยมีการค้นพบแล้วในจีนซึ่งติดต่อโดยผ่านทางเห็บ นายแพทย์ประจำโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเจ้อเจียงกล่าวว่า โอกาสที่จะมีการติดต่อระหว่างคนสู่คนผ่านทางเลือดและสารคัดหลั่งของร่างกายยังไม่สามารถตัดออกไปได้

2. การส่งกำลังบำรุงช่วยเหลือสถานการณ์การระเบิดคลังสินค้า ท่าเรือเมืองเบรุต ประเทศเลบานอน

วันที่ 5 สิงหาคม 2563 เว็บไซต์องค์การอนามัยโลก (WHO) รายงานว่า เครื่องบินบรรทุกเวชภัณฑ์ขององค์การอนามัยโลก 20 ต้น ขนส่งทางอากาศจากศูนย์กลางโลจิสติกส์ของ WHO ในเมืองดูไบเมื่อช่วงบ่ายของวันนี้โดยใช้เครื่องบินที่ได้รับบริจาคจากรัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ได้ลงจอดที่เมืองเบรุต ประเทศเลบานอน เพื่อสนับสนุนการรักษาผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุระเบิดครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นในเมืองเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม อุปกรณ์ดังกล่าวจะครอบคลุมการรักษาการบาดเจ็บ 1,000 ครั้ง และการผ่าตัด 1,000 ครั้ง สำหรับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและแผลไฟไหม้ที่เกิดจากเหตุการณ์การระเบิด

ผลจากการระเบิด ทำให้โรงพยาบาล 3 แห่งในเบรุตไม่สามารถใช้งานได้ และโรงพยาบาล 2 แห่งได้รับความเสียหายบางส่วน ก่อให้เกิดปัญหาวิกฤติด้านการรองรับผู้ป่วยในโรงพยาบาล ผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บกำลังถูกส่งต่อไปยังโรงพยาบาลทั่วประเทศ ซึ่งองค์การอนามัยโลกจะแจกจ่ายสิ่งของให้กับโรงพยาบาลที่มีความสำคัญทั่วประเทศเลบานอนที่รับและรักษาผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บ

เหตุฉุกเฉินล่าสุดนี้เกิดขึ้นท่ามกลางวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ ด้วยการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เกิดความลำบากอย่างยิ่งของชาวเลบานอนต่อการรับมือและตอบสนองกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการกำหนดเป้าหมายไปยังผู้ที่มีความเสี่ยงมากที่สุด ในการขอความช่วยเหลือถือเป็นเรื่องสำคัญสำหรับทั้งกระทรวงสาธารณสุขและองค์การอนามัยโลก

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 31

Reported cases of diseases under surveillance 506, 31st week

✉ sget506@yahoo.com

กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา

Epidemiological informatics unit, Division of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2563 สัปดาห์ที่ 31

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 31st week 2020

Disease	2020				Case* (Current 4 week)	Mean** (2015-2019)	Cumulative	
	Week 28	Week 29	Week 30	Week 31			2020	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	1	3	0
Influenza	534	605	572	269	1980	17515	106644	3
Meningococcal Meningitis	1	0	0	0	1	3	9	2
Measles	9	11	19	7	46	233	954	0
Diphtheria	1	0	0	0	1	2	7	3
Pertussis	0	0	0	0	0	8	34	0
Pneumonia (Admitted)	2205	2300	1863	1105	7473	19686	116468	90
Leptospirosis	36	33	34	11	114	248	769	11
Hand, foot and mouth disease	119	118	102	47	386	10702	7107	0
Total D.H.F.	3655	2936	2114	579	9284	12408	41415	31

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร และ กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)